

Shell parancsok

Rostagni Csaba

A legtöbb parancshoz használható a `man` parancs, illetve az interneten is található leírás, például a <https://ss64.com/bash/> oldalon.

Általánosságban elmondható, hogy a parancsok felparamétrezhetők különböző opciókkal. Ezek lehetnek egybetűs kapcsolók (`-a` vagy `-l`) amik előtt egy kötőjel található, vagy több betűből álló szavak (`--all`), melyeket két kötőjel vezet be. Az egy karakteres kapcsolók összevonhatóak. A rendszer onnan tudja, hogy nem egy szót kell keresnie, hogy szintén egy kötőjellel kerül bevezetésre (`-al`).

Képernyő törlése - `clear`

A képernyő tartalmát kiüríti.

```
clear
```

Mappa listázása - `ls`

Kilistázza az aktuális mappa tartalmát

```
ls
```

Lista forma, rejtett ájlokkal:

```
ls -a -l
```

vagy

```
ls -al
```

- `-a` vagy `--all`: mindent kilistáz, még a rejtett fájlokat is (a rejtett fájlok ponttal kezdődnek)
- `-l`: részletes listát jelenít meg

Megjelenik az aktuális mappa (`.`) és a szülő mappa (`..`) is.

Adott mappa listázása

```
ls /home/user1/downloads
```

Paraméterként megadható, hogy melyik mappa kerüljön kilistázásra, nem kell feltétlen a megadott mappába lépni.

Aktuális mappa megjelenítése - `pwd`

print working directory

Megjeleníti, hogy jelenleg melyik mappában tartózkodunk.

```
pwd
```

<https://ss64.com/bash/pwd.html>

Mappaváltás - cd

change directory

Váltás a felhasználó gyökérkönyvtárába:

```
cd
```

vagy

```
cd ~
```

A ~, a felhasználó mappájának az elérési útvonalatát takarja.

A parancs paraméter nélkül is felhasználó mappájára vált.

Egy szinttel feljebb lépés:

```
cd ..
```

A .. a szülő mappát jelenti, így lehet egyel feljebb lépni a mappastruktúrában.

```
cd ./downloads
```

Amennyiben a felhasználó mappájában (pl.: /home/user1) állunk, így relatív hivatkozással lehet belépni a letöltések mappába.

```
cd ~/downloads
```

A ~ a felhasználó mappáját (pl.: /home/user1) jelenti, így a letöltések mappája így is elérhető.

```
cd /home/user1/downloads
```

A mappa megadása abszolút útvonallal is megadható.

<https://ss64.com/bash/cd.html>

Fájl tartalmának megjelenítése - cat

concatenate

A paraméterként megadott fájl tartalmát kiírja a képernyőre.

```
cat hello.txt
```

<https://ss64.com/bash/cat.html>

Fájl elejének megjelenítése - head

A fájl **első** N sorának megjelenítése:

```
head hello.txt
```

Első 100 sor megjelenítése:

```
head -n 100 hello.txt
```

- **-n** vagy **--lines**: Szükséges sorok számának megadása

<https://ss64.com/bash/head.html>

Fájl végének megjelenítése - tail

A fájl **utolsó** N (alapértelmezetten 10) sorának megjelenítése:

```
tail hello.txt
```

Utolsó 100 sor megjelenítése:

```
tail -n 100 hello.txt
```

- **-n** vagy **--lines**: Szükséges sorok számának megadása

<https://ss64.com/bash/tail.html>

Fájl törlése - rm

remove

Törli a paraméterként megadott fájlt.

```
rm hello.txt
```

<https://ss64.com/bash/rm.html>

Mappa létrehozása - mkdir

Létrehozza a paraméterként megadott mappát. Csak akkor működik, ha a mappa még nem létezik, de a szülő mappa már igen.

```
mkdir hello
```

Több szintű mappaszerkezet létrehozása:

```
mkdir -p hello/world
```

- **-p** vagy **--parents**: létrehozza a szükséges teljes mappaszerkezetet. Amennyiben már létezne a mappa nem ad figyelmeztetést.

<https://ss64.com/bash/mkdir.html>

Mappa törlése - **rmdir**

Kitörli, a paraméterben megadott (üres) mappát.

```
rmdir hello
```

<https://ss64.com/bash/rmdir.html>

Álnév létrehozása - **alias**

```
la="ls -la --color"
```

<https://ss64.com/bash/alias.html>

Parancs felfedése - **which**

- Megkeresi, hogy az adott parancs hol található a PATH mappáin belül
- Megjeleníti az aliasokat is

```
which ls
```

```
which -a ls
```

- **-a** vagy **--all**: Több találat esetén mindet megjeleníti

<https://ss64.com/bash/which.html>

Telepítés

Telepítés Debian/Ubuntu

Az `apt` parancs a Debian/Ubuntu rendszereken használható programok telepítésére/törlésére

A függőségi lista frissítése.

```
apt update
```

Program telepítése

```
apt install vim -y
```

A telepítendő program ebben az esetben a `vim`.

- `-y` vagy `--yes`: A telepítéskor feltett kérdésre (*Do you want to continue? [Y/n]*) igennel válaszol.

<https://ss64.com/bash/apt.html>

Telepítés Alpine

Az `apk` parancs Alpine rendszereken használható programok telepítésére/törlésére

A függőségi lista frissítése.

```
apk update
```

Program telepítése

```
apk add vim
```

A telepítendő program ebben az esetben a `vim`.

https://wiki.alpinelinux.org/wiki/Package_management